

De rol van de Nederlandse Vereniging voor Reumatologie bij mogelijk disfunctioneren Reumatoloog

Beleidsdocument NVR

Inhoud

Inhoudsopgave

Inhoud	2
1. Inleiding.....	3
2. Afbakening, reikwijdte en rol NVR.....	3
3. (Her)visitatie en disfunctioneren.....	4
4. Extern onderzoek naar disfunctioneren.....	5
5. Intern onderzoek naar disfunctioneren	5
Bijlage Procedure Samenstelling Commissie Onderzoek Disfunctioneren (COD).....	8

1. Inleiding

In dit beleidsdocument is door de Nederlandse Vereniging voor Reumatologie (NVR) vastgelegd welke rol de NVR kan vervullen indien er sprake is van mogelijk disfunctioneren van een reumatoloog.

De Nederlandse Vereniging voor Reumatologie draagt verantwoordelijkheid voor het functioneren van zijn leden. Deze taak is voor een belangrijk deel gedelegeerd aan de commissie Kwaliteitsvisite van de NVR. Zij bewaakt en bevordert de kwaliteit van de reumatologen in Nederland door onder andere het opstellen en toegankelijk maken van richtlijnen, door het uitvoeren van visitaties en het initiëren van andere kwaliteitsbevorderende activiteiten.

2. Afbakening, reikwijdte en rol NVR

De NVR kan als wetenschappelijke vereniging (WV) benaderd worden om een rol te vervullen in een traject van onderzoek naar mogelijk disfunctioneren van een reumatoloog. Deze rol kan inhouden dat de NVR gevraagd wordt te participeren in een externe commissie die onderzoek doet naar mogelijk disfunctioneren. Een andere optie is dat de NVR wordt gevraagd zelf een onderzoek in te stellen naar (mogelijk) vakinhoudelijk disfunctioneren van een reumatoloog en/of vakgroep. Dit verzoek kan komen vanuit een externe partij de commissie Kwaliteitsvisite of andere leden van de eigen vereniging

De NVR vindt het haar verantwoordelijkheid om in voorkomende gevallen constructief op dergelijke verzoeken te reageren. De NVR hanteert daarbij uitdrukkelijk als uitgangspunt dat het moet gaan om onderzoek dat gericht is op kwaliteitsverbetering van de reumatologische zorg. Hieruit volgt dat de rol van de NVR beperkt is tot (retrospectief) onderzoek naar het functioneren van een reumatoloog die als zodanig werkzaam is.

De NVR gaat uit van de omschrijving van disfunctioneren zoals gehanteerd door de Federatie van Medisch Specialisten (voormalige Orde van Medisch specialisten):

'een structurele situatie van onverantwoorde zorg, waarin de patiënt wordt geschaad of het risico loopt te worden geschaad, en waarbij de betrokken medisch specialist niet (meer) in staat of bereid is zelf de problemen op te lossen'.

In 2008 heeft de Federatie van Medisch Specialisten het Modelreglement mogelijk disfunctionerend medisch specialist vastgesteld. De NVR gaat ervan uit dat dit reglement, dan wel een daarop gebaseerd intern instellingsreglement, wordt gehanteerd bij onderzoek naar mogelijk disfunctioneren.

Het modelreglement voorziet erin dat een melding over mogelijk disfunctioneren eerst door het Stafbestuur op ontvankelijkheid wordt onderzocht. Is dat het geval dan wordt een commissie van onderzoek ingesteld. Het uitgangspunt is dat de onderzoekscommissie wordt samengesteld uit leden van de medische staf en dus primair een interne commissie binnen het ziekenhuis of instelling is. Er kunnen redenen zijn om externe leden in de commissie te betrekken of zelfs een volledig externe commissie samen te stellen. In dat geval kan een Stafbestuur of een Raad van Bestuur aan de Wetenschappelijke Vereniging denken.

Behalve in situaties van mogelijk disfunctioneren van een reumatoloog, kan de NVR ook in andere situaties gevraagd worden een rol te spelen, bijvoorbeeld het voordragen van een deskundige ten behoeve van het uitbrengen van een deskundigenbericht in een civiele procedure.

Resumerend richt dit document zich uitsluitend op de rol die de NVR voor zichzelf ziet bij een onderzoek naar mogelijk disfunctioneren op reumatologische competenties. Het gaat dan om de volgende drie mogelijkheden:

- A. Bij kwaliteitsvisitatie en hervisitatie is disfunctioneren geconstateerd bij één of meerdere reumatologen.
- B. Een externe partij stelt onderzoek in naar mogelijk disfunctioneren van een reumatoloog binnen een organisatie (bijvoorbeeld een ziekenhuis), NVR wordt verzocht deel te nemen aan een commissie
- C. De NVR stelt, op verzoek, een intern onderzoek in naar mogelijk reumatologisch-professioneel disfunctioneren van een reumatoloog.

3. (Her)visitatie en disfunctioneren

De commissie kwaliteitsvisitatie NVR bewaakt en bevordert de kwaliteit van de reumatologen in Nederland. Zij doet dit onder andere door het opstellen en toegankelijk maken van richtlijnen, visitaties en het initiëren van andere kwaliteitsbevorderende activiteiten. Bij visitatie wordt met name gelet op (naast vakinhoudelijke kwaliteit) een aantal vaardigheden: communicatie, organisatie en attitude. Eventuele tekortkomingen op deze vlakken kan de kwaliteit van de reumatologische zorg schaden. Herregistratie door de Medisch Specialisten Registratie Commissie zal mede afhankelijk zijn van het resultaat van de visitatie. De commissie Kwaliteitsvisitatie kent naast een professionele verantwoordelijkheid ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Het bestuur van de NVR wordt geïnformeerd door de commissie Kwaliteitsvisitatie als na (kwaliteits)visitatie tekortkomingen zijn geconstateerd bij één of meerdere reumatologen, of gehele vakgroep. Na 1 jaar vindt een hervisitatie plaats ter controle op de gegeven zwaarwegende adviezen en herbeoordeling op de tekortschietende aspecten. De hervisitatie wordt uitgevoerd door andere visitateurs - bij voorkeur leden van de commissie kwaliteit. Als wederom deze als onvoldoende wordt beoordeeld dan is het oordeel in ieder geval gebaseerd op de mening van twee aparte visitatiecommissies (minimaal 4 personen), daarmee is de onafhankelijkheid van het oordeel onderstreept. Een dergelijke zorgvuldigheid is vereist en gaat vooraf aan de adviezen/actie van het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Reumatologie.

Op advies van de commissie Kwaliteitsvisitatie worden, bij een onvoldoende beoordeling bij hervisitatie, de betreffende reumatologen uitgenodigd op het bureau van de NVR voor een gesprek met een delegatie van het bestuur.

In het volgende schema is weergegeven welke maatregel het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Reumatologie kan voorstellen bij een bepaalde soort tekortkoming.

<i>Soort tekortkoming</i>	<i>Maatregel</i>
Inhoudelijk/vakdeskundig	Er zal een bij- een nascholingstraject worden voorgesteld.
Management/logistiek	Een collega-specialist kan gevraagd worden hierbij te helpen.
Intrapersoonlijke problemen	Er zal een traject van persoonlijke begeleiding worden voorgesteld door een organisatie/adviesbureau (persoonlijke coaching).
Interpersoonlijke problemen	Er zal een traject van groepsbegeleiding worden voorgesteld door het organisatie/adviesbureau (groepscoaching).

De kosten van de genoemde trajecten worden niet door de NVR gedragen.

Na gesprekken tussen de betreffende reumatoloog dan wel reumatologen en bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Reumatologie, zal een tweede hervisitatie na 1 jaar volgen, wederom - indien mogelijk - door een andere visitatiecommissie.

Indien wederom een negatief oordeel wordt gerapporteerd aan het bestuur, dan kan het bestuur - na een hernieuwd gesprek met de betrokkene(n) - besluiten de betreffende reumatolo(o)g(en) het lidmaatschap van de Nederlandse Vereniging voor Reumatologie te ontzeggen (zie statuten Nederlandse Vereniging voor Reumatologie, artikel 7.4. Deze beslissing zal door het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Reumatologie worden gepubliceerd in het Nederlands Tijdschrift voor Reumatologie en zal tevens worden

gemeld aan de medische staf en directie van het betreffende ziekenhuis/instelling.

4. Extern onderzoek naar disfunctioneren

Indien het een verzoek betreft zoals vermeld onder 2.B (het aanleveren van een deskundig lid aan een commissie van een externe partij, bijvoorbeeld het ziekenhuis), vindt het onderzoek niet plaats onder verantwoordelijkheid van de NVR. Het zwaartepunt van een dergelijke commissie ligt immers binnen de instelling. De verantwoordelijkheid van de NVR beperkt zich tot het aanleveren van een ter zake deskundige die vervolgens een bijdrage levert aan het werk van de commissie van onderzoek.

Het verzoek tot deelname aan een commissie van een externe partij dient gericht te zijn aan het bestuur van de NVR en moet een duidelijke vraagstelling bevatten. Het bestuur beoordeelt het verzoek.

Wie kunnen zich tot de NVR richten met een dergelijk verzoek?

- Raad van Bestuur
- Stafbestuur
- Vakgroep/maatschap Reumatologie
- Individuele reumatoloog
- Inspectie voor de gezondheidszorg

Deze opsomming is niet limitatief. Indien een andere dan één van de expliciet genoemde partijen zich tot de NVR richt met een verzoek om beoordeling van reumatologisch professioneel handelen, dan zal het bestuur van de NVR per verzoek besluiten of hieraan tegemoet kan worden gekomen.

Het bestuur zal vanuit hun leden potentiële kandidaten kiezen, waarbij rekening wordt gehouden met vrij staan ten opzichte van de betrokken medisch specialist en of vakgroep. Iedere schijn van partijdigheid of mogelijke vooringenomenheid dient vermeden te worden. Het bestuur, zal na overleg met de potentiële kandidaten, namen doorgeven aan de externe partij die voldoen aan het gewenste profiel.

5. Intern onderzoek naar disfunctioneren

Bij het bestuur van de NVR kan het verzoek binnenkomen om te starten met een intern onderzoek naar mogelijk disfunctioneren van een reumatoloog.

5.1. Werkwijze

1. Bepaal wie de opdrachtgever is en verifieer bij de opdrachtgever of de betrokken reumatoloog op de hoogte is van het verzoek tot onderzoek en vraagstelling. Check tevens of desbetreffende reumatoloog op de hoogte is van het ziekenhuis- c.q. instellingsreglement bij mogelijk disfunctioneren. Maak opdrachtgever duidelijk dat de bijdrage van de NVR zich beperkt tot het onderzoeken van het reumatologisch-professioneel functioneren.
Het ziekenhuis c.q. instellingsreglement bij mogelijk disfunctioneren wordt opgevraagd.
2. Het verzoek wordt besproken door het bestuur van de NVR. Indien verzoek gehonoreerd kan worden dan bericht het bestuur de opdrachtgever daarover.
3. De NVR doet een voorstel over de werkwijze (alleen dossieronderzoek of ook gesprekken), de samenstelling van de onderzoekscommissie en de daaraan verbonden kosten aan de opdrachtgever. De opdrachtgever wordt om een schriftelijke bevestiging van het in te stellen onderzoek gevraagd. Deze bevestiging bevat in ieder geval de volgende aspecten:
 - de vraagstelling;
 - het akkoord van de opdrachtgever op het voorstel van de NVR;
 - het akkoord van de opdrachtgever ter zake van de kosten;
 - de mededeling dat de desbetreffende mogelijk disfunctionerende reumatoloog geïnformeerd is over het verzoek aan de NVR;
 - aan wie de NVR rapporteert;
 - globaal tijdsplan met verwachte datum eindrapportage

4. Maak vooraf duidelijk hoe wordt omgegaan met vertrouwelijkheid van informatie en stukken. Indien redelijkerwijs mogelijk worden de te onderzoeken patiëntendossiers geanonimiseerd door de opdrachtgever.
5. De opdrachtgever is verantwoordelijk voor een representatieve selectie van eventueel te onderzoeken dossiers.
6. Informeer de betrokken reumatoloog voor aanvang van het onderzoek over het onderzoek en de samenstelling van de commissie.

5.2. Commissie Onderzoek Disfunctioneren

Het intern onderzoek wordt verricht door een Commissie Onderzoek Disfunctioneren (COD). De COD wordt op initiatief van het bestuur geformeerd.

Deze commissie bestaat in de regel uit drie reumatologen van wie één als voorzitter fungeert. De commissie laat zich zo nodig bijstaan door een secretaris/jurist. Het bestuur kan besluiten externe expertise toe te voegen. Ten behoeve van een zorgvuldig samenstellen van een Commissie Onderzoek Disfunctioneren is een procedure opgesteld, zie bijlage 1.

De leden van een COD moeten in alle gevallen vrij staan ten opzichte van de betrokken medisch specialist en of vakgroep. Iedere schijn van partijdigheid of mogelijke vooringenomenheid dient vermeden te worden. Dit wordt bij elk verzoek gecheckt en vastgelegd in de stukken van de commissie.

De commissie richt zich bij haar onderzoek op het reumatologisch professioneel handelen (reumatologische competenties) van de desbetreffende reumatoloog. Indien de opdrachtgever het onderzoek mede gericht wil zien op andere aspecten van het functioneren, zoals samenwerking en communicatie, dan zal de NVR daarin uitsluitend voorzien binnen het kader van het reumatologisch professioneel handelen. Deze beperking wordt duidelijk gemaakt aan de opdrachtgever.

5.3. Toetsingsinstrumenten COD

Om vast te stellen of sprake is van functioneren dat niet aan de reumatologisch-professionele maatstaven voldoet, is het noodzakelijk te beschikken over een beoordelingsmaatstaf. Hulpmiddelen hierbij zijn de algemeen aanvaarde en gangbare toetsingsinstrumenten geldend voor medisch specialisten. Voor de beoordeling van het specifieke functioneren als reumatoloog, kunnen de door de NVR ontwikkelde toetsingskaders dienen, zoals richtlijnen, zorgpaden, document kwaliteitsnormen praktijkvoering reumatologie, medisch inhoudelijke protocollen, e.d..

5.4. Informatie verzamelen door COD

1. Bepaal de structuur en verslaglegging van de gesprekken met de vraagstelling als leidraad. Streef ernaar ieder gesprek volgens dezelfde structuur te voeren.
2. Bepaal de wijze van selecteren van de gesprekspartners:
 - evenwichtige selectie
 - selectie in overleg met RvB/SB en de betrokken reumatoloog.
3. Maak afspraken over geheimhouding en privacy regels met gesprekspartners
4. Leg per gesprek het concept-gespreksverslag voor aan degene met wie gesproken is ter correctie van feitelijke onjuistheden. Stel vervolgens het definitieve verslag vast.
5. De gespreksverslagen zijn i.p. niet ter inzage van de opdrachtgever en de betrokken specialist, maar dienen als basis voor het eindrapport.
6. Bied gesprekspartners de mogelijkheid van een tweede gesprek. Bepaal daarvoor wel een uiterste termijn in verband met de planning.

5.5. Eindrapportage

De bevindingen van de COD worden vastgelegd in een eindrapport.

Ga na afronding van het dossieronderzoek en/of de gesprekken na wat de feitelijke bevindingen zijn. Weeg vervolgens de bevindingen en kom tot een conclusie.

Schrijf een eindrapport dat in elk geval de volgende informatie bevat:

- Opdrachtgever, vraagstelling, datum en samenstelling commissie
- Beschrijving werkwijze/brondocumenten
- Beschrijving verzoek
- Eventueel zienswijzegesprek
- Feitelijke bevindingen/beoordeling
- Conclusies
- Advies/aanbevelingen (indien van toepassing)
- Bijlagen (bijvoorbeeld specifiek commentaar op onderzochte casussen, overzicht van gesprekspartners)

Leg het conceptrapport voor aan de betrokken reumatoloog. Bied de reumatoloog gelegenheid schriftelijk en/of mondeling te reageren op de bevindingen en conclusies van de commissie (zienswijze) en stel daarbij een termijn van vier weken. In bijzondere omstandigheden kan de termijn eenmaal verlengd worden, maar verlenging mag er niet toe leiden dat afronding van het onderzoek onaanvaardbaar wordt vertraagd. Indien het onderzoek is verricht op basis van dossiers of andere documenten wordt de betrokken reumatoloog desgevraagd in de gelegenheid gesteld kennis te nemen van dezelfde stukken als die welke de commissie heeft ontvangen om het professioneel reumatologisch handelen van betrokkene te onderzoeken. Of het eindrapport voorzien wordt van advies en aanbevelingen, is afhankelijk van de opdracht en de vraagstelling. Geef geen advies/aanbevelingen als dat niet gevraagd is.

Houd er rekening mee dat het eindrapport op enig moment een rol kan gaan spelen in een juridische procedure of openbaar kan worden. Inhoud (feitelijke juistheid, beoordeling en conclusies), tekst (zorgvuldige formulering) en stijl (objectief, geen onnodige, of ongegronde diskwalificaties) moeten zo zijn dat het rapport de 'openbaarheidstoets' kan doorstaan. Tevens verdient het aanbeveling geen privacygevoelige gegevens op te nemen.

Of de gesprekspartners met naam en toenaam worden genoemd in de bijlage is afhankelijk van de situatie. Uit oogpunt van transparantie verdient vermelding met namen de voorkeur. Uit oogpunt van zorgvuldigheid is het raadzaam om dit duidelijk te maken aan de personen met wie gesproken is. Zijn er zwaarwegende redenen om de namen niet te vermelden, dan wordt in elk geval vermeld met hoeveel personen de commissie gesproken heeft en globaal welke functies de gesprekspartners hebben.

De COD biedt haar eindrapport aan aan de door de opdrachtgever aangewezen persoon of personen zoals vastgelegd in de opdrachtsbevestiging, alsmede aan de reumatoloog op wie het eindrapport betrekking heeft. Het eindrapport wordt slechts aan derden ter beschikking gesteld indien daarover expliciete afspraken zijn gemaakt dan wel daartoe een wettelijke verplichting bestaat. Nadat het eindrapport is aangeboden is hetgeen er vervolgens met het rapport gebeurt, in beginsel uit de macht van de COD respectievelijk de NVR.

5.6. Kosten intern onderzoek

De kosten COD komen voor rekening van de opdrachtgever. Dat moet vooraf bekend zijn. De kosten per individueel traject worden op voorhand bepaald op basis van een globale schatting van de benodigde inzet. De kostenraming wordt opgenomen in het voorstel aan de opdrachtgever.

Bijlage Procedure Samenstelling Commissie Onderzoek Disfunctioneren (COD)

Ten behoeve van een zorgvuldig en transparant samenstellen van een tijdelijke Commissie Onderzoek Disfunctioneren (COD) is deze procedure opgesteld.

Het bestuur gaat bij het formeren van de commissie als volgt te werk:

1. Het bestuur zal een namenlijst opstellen van potentiële commissieleden, 3 namen en een reservenaam.
2. Het bestuur geeft aan wie van de potentiële commissieleden de rol krijgt van voorzitter.
3. Het bestuur ziet er in alle gevallen op toe dat de drie reumatologen die zitting gaan nemen in de commissie vrij staan ten opzichte van de betrokken medisch specialist en/of vakgroep. Iedere schijn van partijdigheid of mogelijke vooringenomenheid dient vermeden te worden. Dit wordt bij elk verzoek gecheckt en vastgelegd in de stukken van de commissie.
4. De bestuursvoorzitter benadert telefonisch de potentiële commissieleden, en vraagt vertrouwelijk om te gaan met de verstrekte informatie.
5. Indien bedenktijd gewenst is, dan kan dat gegeven worden voor de duur van maximaal 5 dagen.
6. Nadat alle potentiële leden zijn benaderd en hun benoeming hebben geaccepteerd zal formeel het bestuur de commissie installeren voor de duur van het onderzoek.
7. Indien onverhoopt het aantal van drie commissieleden niet wordt behaald, omdat een potentieel lid niet beschikbaar is, dan zal het bestuur zich beraden over nieuwe kandidaten en zullen stappen 2 t/m 6 worden herhaald.
8. Het bestuur waarborgt dat een aansprakelijkheidsverzekering is afgesloten voor de leden van de commissie.
9. Na het afronden van het onderzoek zal het bestuur de tijdelijke Commissie Onderzoek Disfunctioneren formeel opheffen.